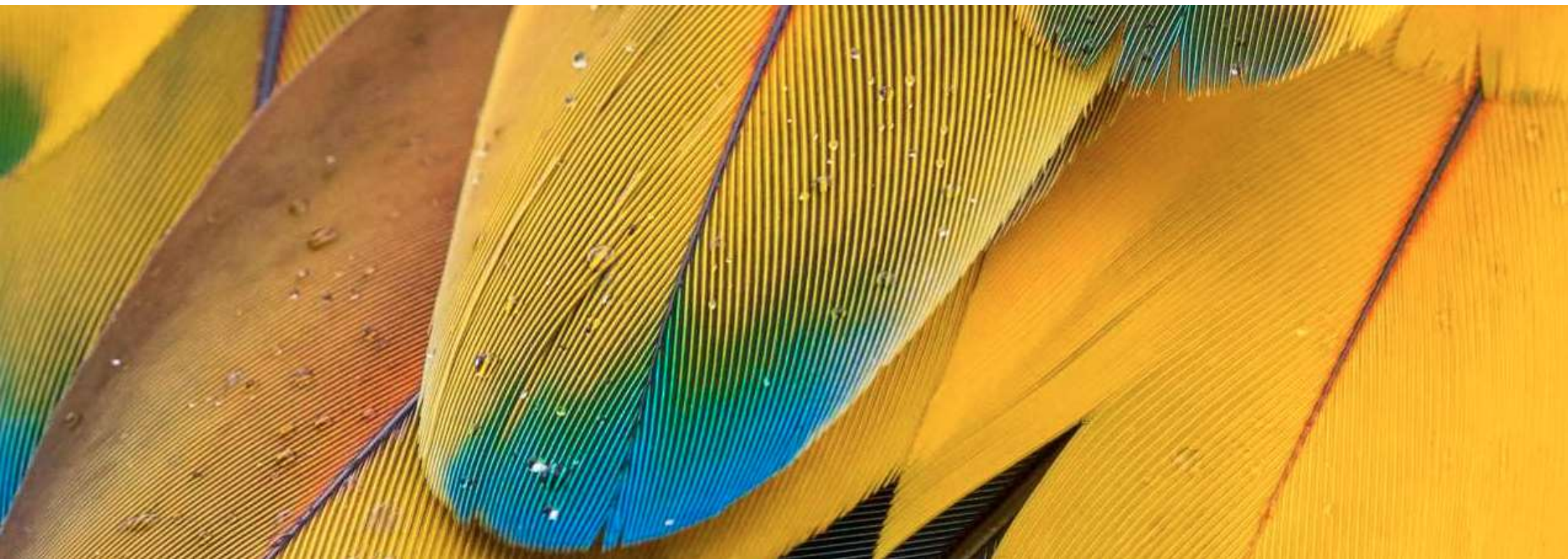

Aalto-yliopisto

Verotuksen perusteet 5.11.2020

Eri yritysmuotojen verotus: elinkeinoharjoittaja, yhtymä
Tax Partner, Mikko Siika-aho

Tuokko yrityksenä

Tuokko

Olemme tarjonneet asiakkaillemme jo pian 50 vuoden ajan kattavasti erilaisia talouden ja verotuksen asiantuntijapalveluita.

Joukkueessamme työskentelevät yhdessä n. 50 tilintarkastusalan, talous- ja palkkahallinnon, vero- ja lakipalveluiden, yritysjärjestelyjen ja hallinnon asiantuntijaa.

Missio ja visio

Missiomme on olla Suomen asiakaslähtöisin asiantuntijaorganisaatio, joka tuottaa lisäarvoa asiakkailleen.

Visiomme on kasvaa todelliseksi haastajaksi kansainvälisten ja suurten toimijoiden rinnalle.

Asiakkaat ja tehtävät

Laaja asiakaskuntamme koostuu pääasiassa erikokoisista ja -muotoisista pk-sektorin yhtiöistä/yhtiökonserneista, yhdistyksistä ja säätiöistä.

Työtehtävät Tuokolla sisältävät toimeksiannon suunnittelua, toteutusta, raportointia sekä asiakassuhteiden ylläpitoa.

Tuokon Trainee-ohjelma

- Haaveiletko urasta talouden näköalapaikalla? Traineena pääset toteuttamaan itseäsi vastuullisissa asiantuntijatehtävissä.
- Sovimme joustavasti kanssasi suoritettavasta määräaikaisesta Trainee-ohjelmasta. Läpikäytyäsi ohjelman olet askeleen lähempänä tulevaa uraasi.
- Trainee-polku on valmiiksi mietitty, käytännössä toimivaksi testattu ja etenee vaiheittain suunnitelman mukaisesti.
- Esihenkilösi, juuri sinulle nimetty mentorisi ja työtiimisi varmistavat perehdytyksen onnistumisen. Pian huomaatkin jo tekeväsi merkityksellistä työtä vastuullisten työtehtävien parissa mahtavien kollegoiden kanssa.
- Verkostoidu kanssamme: rekrytointi.tuokko.fi
- Voisitko olla osa joukkuettamme? Tervetuloa osaksi Tuokko-perhettä!

Eri yritysmuodot

- Yritysmuodot voidaan verotuksen näkökulmasta jakaa kolmeen ryhmään:
 - Yksityiset elinkeinonharjoittajat (toiminimet) → verotuksen termein liikkeen- tai ammatinharjoittaja
 - Henkilöyhtiöt eli avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö → verotuksen termein elinkeinoyhtymä, usein pelkkä yhtymä (vrt. kuitenkin verotusyhtymä)
 - Ulkomailla Limited partnership tmv. transparent entity
 - Osakeyhtiöt → osakeyhtiö on yhteisö eli osakkeenomistajistaan erillinen verovelvollinen
 - Muita yhteisöjä mm. osuuskunta tai ulkomaiset vastaavat yhtiömuodot

Yritysmuodon vaikutus verotukseen

- Yrittäjän (luonnollinen henkilö) saama tulo verotetaan pääpiirteissään samojen periaatteiden (ts. jako ansio- ja pääomatuloon) mukaisesti yritysmuodosta riippumatta
 - Yksityisen elinkeinonharjoittajan elinkeinotoiminnan tulos verotetaan hänen tulonaan
 - Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön tulos verotetaan yhtiömiesten tulo-osuuksina (läpivirtaus yksikkö)
 - Osakeyhtiö on erillinen verovelvollinen, mutta osakkaan saama osinko verotetaan hänen tulonaan
 - Konsernissa yhtiöiden välillä tulot virtaavat eri tavoin kuin jos saajana on luonnollinen henkilö
 - Henkilö/yrittäjätasolla jako ansio- ja pääomatuloksi
 - Keskeinen ero: osakeyhtiö on osakkaasta erillinen verovelvollinen, jolla on oma verotettava tulo, ja osinko tai muu voitonjako/palkka verotetaan osakkaan tulona vasta, kun se siirtyy osakkaalle

Yritysmuodon vaikutus verotukseen

- Yrittäjän verorasitus voi kuitenkin käytännössä muodostua hyvin erilaiseksi käytetystä yritysmuodosta riippuen
- Ei ole yleispätevää totuutta, mikä on verotuksellisesti edullisin yritysmuoto
 - Tilanne voi vaihdella vuosittain riippuen
 - yritystoiminnasta (laajuus, kannattavuus jne.) ja
 - yrittäjän tilanteesta (harjoitetaanko yksin vai perheen kanssa, muut tulot, rahan tarve yksityistaloudessa jne...)
 - Lisäksi eteen voi tulla ”poikkeuksellisia” tilanteita
 - toiminnan lakkauttaminen, myynti, sukupolvenvaihdokset jne.
 - Verolainsäädännön muutokset voivat muuttaa eri yritysmuotojen keskinäistä edullisuutta (mm. yhteisöverokannan lasku, pääomatuloverokannan nousu, yrittäjävähennys, osinkojen verovapaa osa jne...)

Yritysmuodon vaikutus verotukseen

- Eri yritysmuotojen verotuksellista edullisuutta voidaan kuitenkin haarukoida varsin hyvin, kun tiedetään/arvioidaan
 - Yritystoiminnan kannattavuus (voiton määrä)
 - Toimintaan sitoutuvat/käytettävissä olevat nettovarot
 - Osakkaan taloudellinen tilanne/tarpeet (yksityistalouteen tarvittava voitonjako, muut tulot)
- Yleensä valintatilanne on: osakeyhtiö vai joku muu?
- Yhtymä usein joustava mm. omistusosuuksien muutosten suhteen kun taas osakeyhtiössä osakkeiden myyntiin/merkintään liittyy enemmän vero ym. kysymyksiä
- Muut yritysmuodot voidaan muuttaa osakeyhtiöksi veroneutraalisti (ns. toimintamuodon muutos) mutta osakeyhtiötä ei (kyseessä osakeyhtiön purku, josta aiheutuu veroseuraamuksia)

Yritysmuodon vaikutus verotukseen

- Karkeasti voidaan todeta, että osakeyhtiön verotuksellinen edullisuus on sitä suurempi,
 - Mitä suurempaa voittoa yritystoiminta tekee
 - Mitä enemmän yritystoimintaan sitoutuu/on käytettävissä nettovaroja
 - Mitä vapaammin osakkaan taloudellinen tilanne antaa myöden optimoida voitonjakoa yrityksen elinkaaren aikana (kohtuullisen palkan nostaminen, alhaisesti verotettujen osinkojen hyödyntäminen, tulon jättäminen yhtiöön, nettovarojen kasvattaminen jne.)
- Käänteisesti osakeyhtiön verotuksellinen etu on pienempi tai se poistuu, jos toiminnan voitollisuus on pieni, nettovaroja on vähän ja voitto tarvitaan vuosittain yksityistalouden rahoittamiseen

Yritysmuodon vaikutus verotukseen

- Eri yritysmuotojen keskeiset verotukselliset erot liittyvät:
 - Verovelvollisuuteen (yrittäjä/osakas vai yhtiö sekä milloin ja miten paljon)
 - Yrityksen verotettavan tuloksen laskentaan (esim. EVL 6b käyttöomaisuusosakeluovutuksen verovapaus)
 - Tappioiden käyttämiseen
 - Yritysmuodon muutosten ja toiminnan lopettamisen verokohteluun
 - Yrittäjän/osakkaan verotukseen
- Keskeisin toimintamuotoon vaikuttava verotuksellinen tekijä on yleensä **yrittäjän/osakkaan verotus**
 - muillakin eroilla (esim. hallinnon/raportoinnin raskaus, siviilioikeudelliset vastuukysymykset jne.) voi olla merkitystä, mutta ne eivät yleensä ratkaise toimintamuodon valintaa

Yksityinen elinkeinoharjoittaja

Pääpiirteet

- Verotuksessa elinkeinotoiminnalla tarkoitetaan liike- ja ammattitoimintaa, joka muodostaa sitä harjoittavan henkilön elinkeinotulolähteen (EVL)
- Voi olla PRH:ssa rekisteröity toiminimi mutta ei välttämätöntä
- Usein ennakoperintärekisterissä (ja ALV-rekisterissä)
- Kirjanpitovelvollisuus
- Pienten yritysten yritysmuoto – (vero)rekisteröinti elinkeinotoiminnan osalta
- Tulot ja menot pidettävä kirjanpidollisesti erillään yrittäjän elantomenoista (yksityismenoista)
- Yksityisotto (ts. rahan nostaminen) yritystoiminnasta on vapaata ja verotonta
 - Toiminimen varat osa yrittäjän varoja
 - Tulot verotetaan siitä huolimatta onko ne nostettu ”yrityksen” tililtä

Jaettava yritystulo

- Elinkeinotoiminnan tulos (=tulot-menot) otetaan huomioon yrittäjän omassa tuloverotuksessa jaettavana yritystulona, joka jaetaan verotettavaksi
 - pääomatulona ja
 - ansiotulona
- V. 2017 alkaen ns. yrittäjävähennys = 5 % yritystulosta verovapaata
- Pääomatulo-osuuden perusteena on elinkeinotoiminnan nettovarallisuus (*nettovarallisuuden laskentaan palataan myöhemmin*)
- Yrittäjän elantomenot (yksityismenot) eivät ole vähennyskelpoisia elinkeinotoiminnan tulosta laskettaessa

Pääomatulo- ja ansiotulo-osuus

- Pääomatulo-osuus: jaettavasta yritystulosta 20 %:n vuotuista tuottoa vastaava osuus verovuotta edeltävän verovuoden nettovarallisuudesta laskettuna
- Voi valita myös 10 % tai 0 % tuottoprosentin, jos tämä on yrittäjälle edullisempaa (pienet ansiotulot kevyemmin verotettuja)
- Elinkeinonharjoittajan pankkitilit kuuluvat yksityisvarallisuuteen eli pankkitilin saldoa ei lueta nettovarallisuuteen.
 - Oikeuskäytäntöä sijoitusrahasto-osuuksista rahoitusvarallisuutena vs. yksityisvarat (KHO 21.6.2007/1670)
- Minimipääomatulo: käyttöomaisuuteen kuuluvien kiinteistöjen ja arvopapereiden luovutusvoitot
- Loppu jaettavasta yritystulosta on ansiotuloa

Esimerkki

- Elinkeinotoiminnan tulos (jaettava yritystulo) verovuodelta 2017 on 10.000 €.
Elinkeinotoiminnan nettovarallisuus verovuonna 2016 on 20.000 €
- Yrittäjävähennys 5 % / 10.000 € = 500€
- Pääomatuloa on 20 % / 20.000 € = 4.000 €, jota verotetaan 30 %:n verokannan mukaan
- Ansiotuloa 9.500 € – 4.000 € = 5.500 €, jota verotetaan progressiivisen ansiotuloveroasteikon mukaan
- Vaihtoehtoisesti verovelvollinen voi valita pääomatulo-osuudeksi 2.000 € tai 0 €

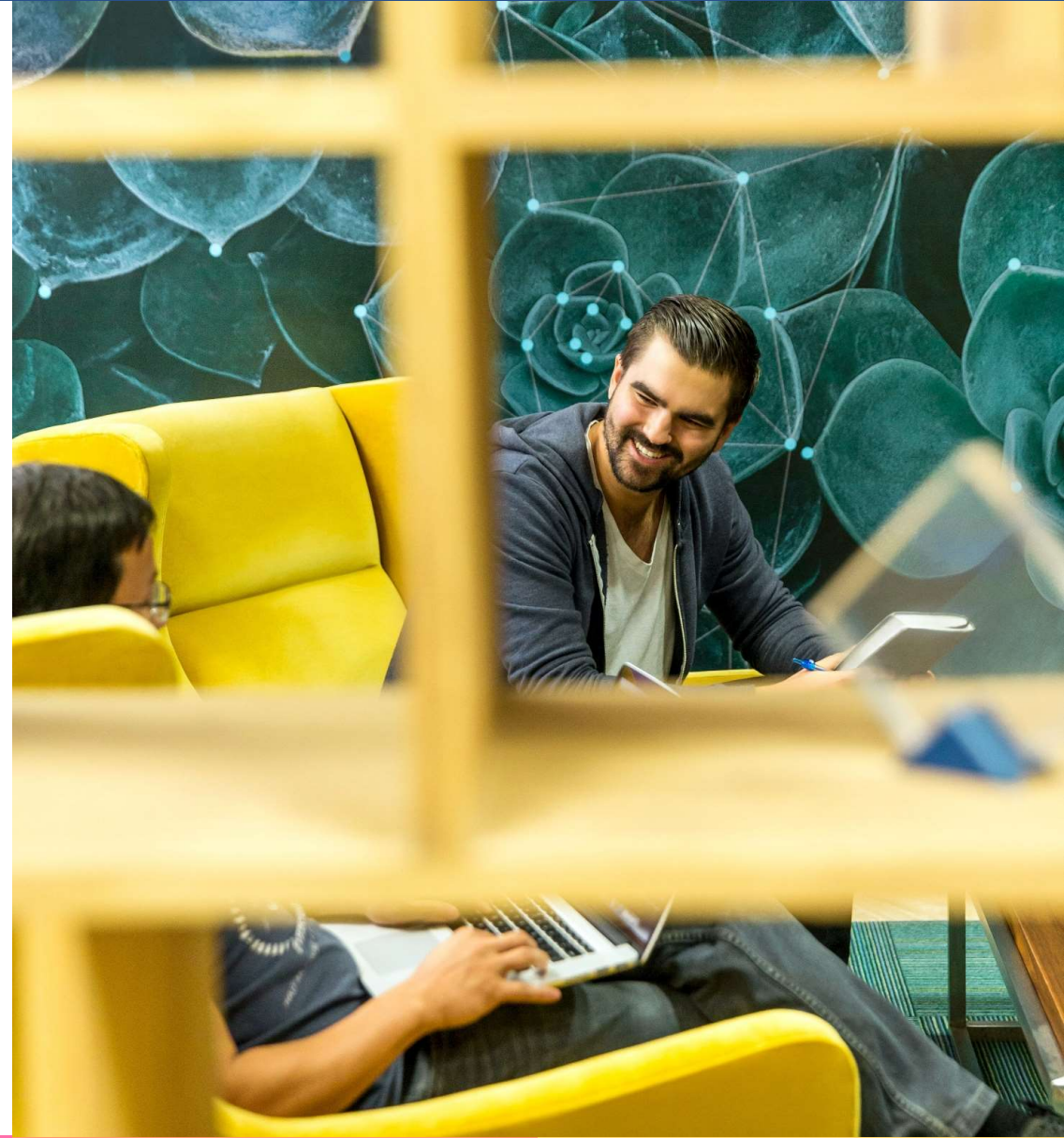
Palkat

- Elinkeinonharjoittaja ei voi maksaa itselleen palkkaa (kyseessä ei ole yrittäjästä erillinen oikeushenkilö vaan enemmänkin yrittäjän Verohallinnon/kaupparekisteriin tekemä rekisteröinti)
- Puolisolle tai verovuonna enintään 14 vuotta täyttäneelle lapselle maksettua palkkaa ei voi vähentää verotuksessa
- Toiminimen tuloksen jakaminen puolisoille verotettavaksi työpanosten suhteessa on mahdollista.
- Muille maksetut palkat sivukuluineen ovat elinkeinotoiminnan vähennyskelpoista menoa

Tappiot

- Elinkeinotoiminnan tappio voidaan joko kokonaan tai osittain
 - vahvistaa, jolloin se vähennetään elinkeinotoiminnan tuloista seuraavan kymmenen verovuoden aikana
 - siirtää vähennettäväksi yrittäjän pääomatuloista
- Tulolähdejaosta johtuen elinkeinotoiminnan tappiota ei voi suoraan vähentää esimerkiksi palkkatuloja vastaan.
- Verovelvollinen voi valita vähentää tappio tulevana vuosina elinkeinotoiminnan tulosta (joka todennäköisesti on isolta osin ansiotuloa) tai vaihtoehtoisesti syntymisvuonna pääomatuloista esim. osakkeiden myyntivoittoa vastaan.

Elinkeinoiyhtymä

Yhtymät

- Yhtymiä on verotuksessa kahdenlaisia
 - Elinkeinoyhtymiä ovat avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö
 - Verotusyhtymällä tarkoitetaan kahden tai useamman henkilön muodostamaa yhteenliittymää, jonka tarkoituksena on kiinteistön viljely tai hallinta (*verotusyhtymiä ei käsitellä kurssilla tarkemmin*)
- Yhteisöjen osalta tulolähdejako poistui 1.1.2020 voimaan tulevien lakimuutosten myötä. Muutos ei koskenut mm. avoimia yhtiötä tai kommandiittiyhtiöitä
- Elinkeinoyhtymillä edelleenkin yleensä ainoastaan elinkeinotulolähde (EVL) mutta elinkeinoyhtymillä voi (tulolähdejaon poistumisen jälkeenkin) olla myös toinen tulolähde (TVL tai MVL)
 - Jokaiselle tulolähteelle lasketaan erillinen tulos, jos useampia tulolähteitä

Osakasverotus

- Elinkeinoyhtymä ei ole erillinen verovelvollinen, vaan ns. laskentasubjekti (verotuksellisesti transparentti)
- Verotus tapahtuu osakastaholla yhtymän verotettavan tulon perusteella
- Yksityisöt (ts. varojen nostaminen yhtymästä) eivät ole verotettavaa tuloa eivätkä vähennyskelpoista menoa
- Yhtymän tase voi esim. yksityisottojen takia painua negatiiviseksi
 - ns. negatiiviseen pääomaan liittyy veroseuraamuksia mm. yhtymä-osuuksien luovutustilanteessa tai korkojen vähentämisoikeuden osalta

Tulo-osuus

- Yhtymän elinkeinotoiminnan tulos (tulot-menot) jaetaan verotettavaksi osakkaiden tulona (ns. veronalainen tulo-osuus)
 - Jos muita tulolähteitä, jokaisen tulolähteen tulos jaetaan erikseen tulo-osuutena osakkaiden verotettavaksi
- Osakkaiden tulo-osuudet määräytyvät yhtiösopimuksessa sovitulla tavalla (esim. X prosenttia yhtiön voitosta)
- V. 2017 alkaen ns. yrittäjävähennys = 5 % tulo-osuudesta verovapaata
- Tulo-osuus lasketaan EVL:n tulon kertymäperiaatteen mukaisesti ja verotus toimitetaan tämän mukaan riippumatta siitä, missä vaiheessa varoja nostetaan yhtymästä

Osakkaan tulo-osuus

- Osakkaan (luonnollinen henkilö) elinkeinotoiminnan (ja maatalouden MVL) tulo-osuus jaetaan verotettavaksi
 - pääoma- ja
 - ansiotuloksi
- Muun toiminnan (TVL) tulo-osuutta ei jaeta ansiotuloon ja pääomatuloon vaan verotetaan (henkilöosakkaan) pääomatulona
- Jakamisen perusteena on osakkaan osuus yhtymän elinkeinotoiminnan (tai MVL:n) nettovarallisuuteen (*nettovarallisuuden laskentaan palataan myöhemmin*)
- Voitto-osuus (ts. osakkaalle kirjanpidon mukaan jaettu voitto = rahasiirrot tilille) ja yksityisötöt eivät ole veronalaista tuloa vaan ainoastaan tulo-osuus

Pääoma- ja ansiotulo-osuus

- Pääomatuloa on 20 % edellisen verovuoden nettovarallisuudesta laskettuna
 - huom. ei valinnaisuutta tuottoosentien suhteen kuten yksityisillä elinkeinonharjoittajilla
- Loppu on ansiotuloa
- Minimipääomatulo: käyttöomaisuuteen kuuluvien kiinteistöjen ja arvopapereiden luovutusvoitot

Esimerkki

- Yhtymän elinkeinotoiminnan tulos verovuodelta 2019 on 80.000 €.
Elinkeinoiminnan nettovarallisuus verovuonna 2018 on 40.000 €
- Yhtiömies A:n osuus yhtymän varoista ja voitosta on yhtiösopimuksen mukaan 50 %
- A:n tulo-osuus yhtymästä on 40.000 € ja osuus nettovarallisuuteen 20.000 €
- Yrittäjävähennys 5 % / 40.000 € = 2.000€, joten veronalainen tulo-osuus (sisältäen AT ja POT osuus) on 38.000 €
- Pääomatuloa on 20 % / 20.000 € = 4.000 euroa, jota verotetaan 30 %:n mukaan
- Ansiotuloa 40.000 € – 4.000 € = 34.000 €, jota verotetaan progressiivisen ansiotuloveroasteikon mukaan

Palkat

- Yhtymä voi maksaa palkkaa ja luontaisetuja myös osakkaalle, tämän puolisolle ja lapsille
 - AY/KY on tässä mielessä erillisen oikeushenkilö ja sen kautta voi tarjota myös osakkaalle luontaisetuja vrt. elinkeinonharjoittaja
- Osakkaan palkkakulut ovat sivukuluineen vähennyskelpoista menoa yhtymälle ja palkka veronalaista ansiotuloa saajalle
- Käytännössä omistajalle maksettu palkka ja siihen liittyvä kulukirjaus korvaa yhtymästä muodostuvaa tulo-osuutta

Tappiot

- Vaikka verotus tapahtuu osakastasolla, tappiot vahvistetaan yhtymälle
- Yhtymälle vahvistetaan tappio tulolähteittäin ja tappiot vähennetään yhtymässä saman tulolähteen tuloista seuraavan kymmenen verovuoden aikana
- Tappioita ei voida vähentää suoraan osakkaan verotuksessa (vrt. elinkeinonharjoittajan valinnanmahdollisuus)

Hyödyllisiä verohallinnon ohjeita

- Verohallinnon sivuilla on omat sivut eri yritysmuodoille ja sieltä löytyy helposti ymmärrettävää perustietoa eri yritysmuotojen verotuksesta
<https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus>